

Norsk Stein AS
Jelsavegen 512
4234 JELSA

Att: Odd Hotvedt

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
N-4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 56 88 11
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Inspeksjon: Inspeksjon ved Norsk Stein AS Kontrollnummer: 2016.031.I.FMRO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Odd Hotvedt
Vidar J. Nærheim

Fra Fylkesmannen i Rogaland:
Johan Tore Rødland
Kirsten Allred

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Norsk Stein AS den 25.10.2016. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Avvik:

1. Virksomheten har ikke oversikt over utslipp fra virksomhetens oljeutskillere.
2. Virksomheten mellomlager lysstoffrør på en måte som fører til brekkasje.
3. Virksomheten har ikke sendt inn avfallsplan for havn til godkjenning.

Anmerkninger:

1. Sikringsbassenget rund dieseltank rommer ikke hele tankens lagerkapasitet.
2. Virksomheten støyberegning bør oppdateres.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 3 og utover i rapporten.

Norsk Stein AS må sende en skriftlig bekreftelse innen 31.12.2016 som dokumenterer at avvik er rettet. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 6.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass.fylkesmiljøvernssjef

Johan Tore Rødland
senioringeniør

Saksbehandler: Johan Tore Rødland
Saksbehandler telefon: 51 56 89 38
E-post: fmrojtr@fylkesmannen.no

Vedlegg:

E-postkorrespondanse vedrørende avfallsplan for havn.

Kopi til:

Suldal kommune Eidsvegen 7 4230 Sand

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Kontrollert virksomhet

Navn: Norsk Stein AS avd. Suldal	Anleggsnr.: 1134.0004.01
Organisasjonsnr.: 872 092 242	Eies av: 958 990 022
Kommune: Suldal	Sist kontrollert: 14.9.2012
Anleggsaktivitet: Pukkverk	Risikoklasse: 3
Tillatelse gitt: 25.10.2012	Sist endret:
Postadresse: Jelsavegen 512, 4234 Jelsa	
Besøksadresse: Jelsavegen 512, 4234 Jelsa	
E-postadresse: post@norsk-stein.no	

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Fylkesmannen sitt risikobaserte industritilsyn for i år. Inspeksjonen var varslet.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslippskontroll
- Risikovurdering
- Farlig avfall
- Avfall
- Prosess og renseutstyr

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og Fylkesmannen å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen

Fremlagt dokumentasjon fra virksomheten som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Miljøriskovurdering
- Internkontroll
- Logg
- Analyserapporter
- Deklarasjon av farlig avfall
- Rapporter fra tømning av oljeutskillere

4. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har ikke oversikt over utslipp fra virksomhetens oljeutskillere.

Avvik fra:

Utslippstillatelsen pkt. 2.6 andre avsnitt, internkontrollforskriften § 5 annet ledd punkt 6

Kommentarer:

Norsk Stein AS skal kartlegge sine utslippskilder, som også omfatter vannfasen fra virksomhetens 3 oljeutskillere i bruk. I henhold til utslippstillatelsens punkt 3.2 skal eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende rensenhet.

Grenseverdien for oljeinnhold i vann fra oljeutskillere framgår ikke eksplisitt av tillatelsen, men virksomheten omfattes av grenseverdien i forurensningsforskriften kap.15 *Krav til utslipp av oljeholdig avløpsvann* på 50 mg olje per liter vann, jf. § 15-7.

Norsk Stein AS var ikke kjent med regelverket for oljeutskillere.

Avvik 2

Virksomheten mellomlager lysstoffrør på en måte som fører til brekkasje.

Avvik fra:

Avfallsforskriften § 11-5, internkontrollforskriften § 5 annet ledd punkt 6

Kommentarer:

Norsk Stein AS har skiftet ut en stor mengde lysstoffrør som ledd i energiøkonomisering ved anlegget. Lysstoffrørene ble mellomlagret liggende i en stor kasse (bilde 1). Flere av lysstoffrørene i bunnen av kassen samt ett på toppen av denne var knust. Lysstoffrør inneholder mindre mengder kvikksølv, som ved knusing av rørene frigjøres og vil forurense ytre miljø.

Bilde 1: Mellomlager lysstoffrør.

Avvik 3

Virksomheten har ikke sendt inn avfallsplan for havn til godkjenning.

Avvik fra:

Forurensningsforskriften § 20-6

Kommentarer:

Norsk Stein AS skulle ha sendt inn sin avfallsplan for havn til Fylkesmannen for ny godkjenning innen 1.juli 2014. Avfallsplanen skal deretter godkjennes hvert 3. år.

Vi viser til vedlagte e-postkorrespondanse vedrørende avfallsplan for havn.

5. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Sikringsbassenget rund dieseltank rommer ikke hele tankens lagerkapasitet.

Kommentarer:

Virksomheten har en dieseltank som omfattes av forurensningsforskriften kapittel 18 *Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall* (tankforskriften), som trådte i kraft 1.1.2014.

Tanken er sikret med sikringsbasseng med en kapasitet på ca. 1/3 av tankens teoretiske kapasitet, og etablert i henhold til tidligere regelverk.

I henhold til forurensningsforskriften § 18-6 punkt c) *Barrierer* skal enkeltstående tanker ha et effektivt oppsamlingsarrangement som minst rommer tankens volum. For eksisterende tanker skal et slikt system være etablert innen 1.1.2019, jf. § 18-11 *Overgangsregler*.

Bilde 2: Dieseltank med sikringsbasseng.

Norsk Stein AS må innen ovennevnte frist etterleve kravet om tilstrekkelige barrierer rundt dieseltanken.

Anmerkning 2

Virksomhetens støyberegning bør oppdateres.

Kommentarer:

I følge utslippstillatelsen punkt 7 *Støy* skal støysonekartet holdes oppdatert.

Virksomheten har mottatt en rekke klager på støyutslipp fra nabo i Høyvik. I følge Sinus AS sin støyrapport fra 2013 er det ikke overskridelser ved noen bolighus i Høyvik.

Følgende støyreducerende tiltak er gjennomført siden forrige kontroll:

- Skiftet ut alle ryggealarmer til «white sound» i jan-feb 2014.
- Senke utlaster ved lastning av offshoremasse.
- En skal så langt som mulig unngå bruk av piggemaskin/borerigg i bruddet på søndager og helligdager i tillegg til hverdager mellom kl 23.00 og 07.00.

Norsk Stein AS har et årlig uttak på ca. 10 mill. tonn masse. En så stor produksjon vil nødvendigvis medføre så store terrengmessige endringer at det kan påvirke støybildet.

Fylkesmannen vil derfor anbefale at virksomheten ber støykonsulenten vurdere behovet for å oppdatere støykartet, eventuelt gjennomføre en oppfølgende støymåling.

6. Andre forhold

Utslipp til vann

Nytt sedimenteringsbasseng ble etablert i 2014. Bilde 3 og 4 viser overløp fra sedimenteringsbassenget til utløpsbasseng og pumpestasjon til utløpsledning. Vannet ledes til samleikum (bilde 5) hvor prøvetaking gjøres manuelt og sendes Hardanger miljøseniter for analyse av suspendert stoff. Det hadde ikke vært overskridelser av grensene i tillatelsen i 2015.

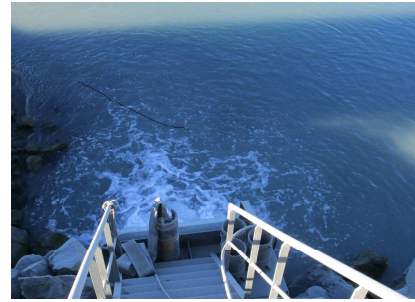
Fra samleikumen ledes vannet via 3 ledninger til sjø innenfor siltgardin. På inspeksjonsdagen gikk vannet fra samleikumen i overløp. Det ble opplyst at rørene ved et uhell var blitt tilstoppet av steiner for ca. 3 uker siden. Steinene hadde ikke latt seg suge opp, og rørene må derfor skiftes.

Bilde 3: Sedimenteringsbasseng.

Bilde 4: Pumpestasjon.

Bilde 5: Samlekum utløpsledning

Støv

Norsk Stein AS gjennomfører kontinuerlige støvmålinger i to målepunkter. For å kunne fange opp forhøyede verdier av nedfallstøv så snart som mulig, har virksomheten valgt å gjennomføre 2 prøveuttak i måneden for hvert målepunkt istedenfor 30-dagers intervaller. Denne metodikken vil også minske faren for at prøvebøttene overfylles med vann ved store nedbørmengder. Analyseresultatene er deretter omregnet til gram per m² i 30 dager.

Dersom det er stor forskjell i støvnedfallet mellom de to periodene i samme måned, kan imidlertid en omregning til 30-dagers intervall medføre at grenseverdien overstiges etter denne metodikken, mens et analyseintervall på 30 dager ikke ville gitt overskridelse av grenseverdien.

Etter en samlet vurdering har bedriften hittil valgt å videreføre metodikken med 2 ukers intervaller.

Resultatene har aldri vist overskridelser av grenseverdien for målestasjonen i Høyvik, mens det har vært enkelte overskridelser ved stasjonen på Berakvam, spesielt i tørre perioder med sterk nordøstlig vind.

Antall overskridelser og graden av overskridelse er betydelig redusert de siste årene.

Virksomheten benytter i hovedsak rent vann til støvdemping av produksjon, salver, ferdigvare og veier. Det benyttes ikke veisalt, men i noen grad tilsettes lignosulfat for å binde veistøv.

Fuktigheten i massen registreres med elektronisk måler. Det er en utfordring for operatørene å finne den rette balansen til å hindre støvflukt uten at massen blir så fuktig at den tetter siktene.

For ytterligere å begrense støvflukt i retning Berakvam har Norsk Stein AS etablert en vegg av vanntåke (bilde 6).

Etter Fylkesmannens vurdering har virksomheten gjennomført gode tiltak for å begrense støvflukten. Vi forutsetter at Norsk Stein AS i sine driftsmøter og ved årlig gjennomgang av internkontrollen iverksetter tiltak dersom nye forhøyde analyseresultater tilsier dette.

Bilde 6: Støvdempende vannvegg.

Naboforhold

Pukkverksdrift medfører ulemper for naboer i form av støv, støv og sprengningslukt. Virksomheten har mottatt 18 naboklager knyttet til 3 ulike eiendommer. De fleste gjelder et naboehus i Høyvik.

Norsk Stein AS besvarer alle nabohenvendelser, samt gjennomfører 2 orienteringsmøter per år hvor berørte naboer blir invitert. Listen over naboer som har fått direkte invitasjon har ikke vært fullstendig, men vil nå bli oppdatert og utvidet. Det er få som møter opp, men virksomheten vil likevel fortsette disse dialogmøtene med naboene.

Sprenggasser

Sprengninger medfører spredning av sprenggasser, som kan gi ubehagelig lukt. Bedriften har fått Haugaland HMS til å etablere en målestasjon i Høyvik for kontinuerlige målinger av NO₂ og CO.

Overskuddsmasse (0,2-fraksjon)

Norsk Stein AS har oppnådd økt utnyttelse av finfraksjonen, blant annet som betongtilslag i England. Dette har gjort problemet med mellomlagring noe mindre. Bedriften vurderer det likevel på litt lengre sikt som aktuelt å søke om å få deponere finmasser i sjødeponi via dypvannsledning.

7. Oppfølging etter inspeksjonen

Norsk Stein AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten, jf. forurensningsloven § 49. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Norsk Stein AS innen 31.12.2016 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber også om at virksomheten sender inn en kort redegjørelse for hvordan anmerkningene er vurdert, eventuelt hvordan de vil bli fulgt opp.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmropost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Rogaland v/Johan Tore Rødland.

8. Gebyr for virksomhet med tillatelse

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen (jf. forurensningsforskriften § 39-6). Norsk Stein AS er i tillatelsen plassert i risikoklasse 3. Dette betyr at dere skal betale kr. 12500,- i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen. Faktura ettersendes.

Fylkesmannen viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

9. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Fylkesmannen sin postjournal (jf. offentleglova).

10. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Forurensningsforskriften kapittel 18 (Tankforskriften)
- Avfallsdeklarerer.no